

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств Івано-Франківської
області щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2022 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Івано-Франківської області в II кварталі 2022 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Івано-Франківської області у II кварталі 2022 року свідчать, що на тлі війни респонденти очікують **суттєве скорочення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та негативно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств** у наступні 12 місяців. Прогнозується подальше зростання інфляції та девальвація національної валюти.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **суттєве скорочення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні високими темпами:** баланс відповідей – «мінус» 43.8% (у попередньому кварталі – 6.7%) (графік 1), у цілому по Україні – «мінус» 48.7%;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги:** 62.5% респондентів очікують, що зростання цін не перевищить 20.0%, у цілому по Україні – 41.8%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають воєнні дії, курс гривні до іноземних валют та витрати на виробництво (графік 2);
- **девальвацію національної валюти** нижчими темпами: знецінення гривні відносно долара США очікували 81.3% респондентів (у попередньому кварталі – 100.0%), у цілому по Україні – 88.9%;
- **погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – «мінус» 13.3% (у попередньому кварталі – «мінус» 20.0%) (таблиця), у цілому по Україні – «мінус» 17.1%;
- **зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – «мінус» 6.3% (у попередньому опитуванні – 7.1%). Також респонденти області очікують значне скорочення обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку: баланс відповідей – «мінус» 40.0% (у попередньому кварталі – 0.0%). У цілому по Україні: баланси відповідей – «мінус» 19.0% та «мінус» 25.0% відповідно;
- **інвестиційні видатки** на виконання будівельних робіт на поточному рівні: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 20.0%). Зменшення інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар: баланс відповідей – «мінус» 12.5% (у I кварталі 2022 року – 26.7%). У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 37.2% та «мінус» 34.7% відповідно;
- **кількість працівників** на своїх підприємствах на поточному рівні: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 6.7%) (графік 4). У цілому по Україні респонденти очікують помітне зменшення кількості працівників – «мінус» 29.0%;
- **стрімке зростання цін на товари/послуги, що купують підприємства** (баланси відповідей – 100.0%), водночас **респонденти очікують зростання цін на продукцію власного виробництва нижчими темпами:** баланс відповідей – 81.3% (у I кварталі 2022 року – 100.0% та 93.3% відповідно). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів/послуг власного виробництва впливають ціни на енергоносії, сировину та матеріали, вартість трудових ресурсів та курс гривні до іноземних валют (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції:** баланс відповідей – 78.6% (у I кварталі 2022 року – 73.3%). Водночас респонденти області очікують **зростання витрат на оплату праці одного найманого працівника нижчими темпами:** баланс відповідей – 31.3% (у попередньому кварталі – 64.3%) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називають воєнні дії та їх наслідки, а також занадто високі ціни на енергоносії (графік 5).

Підприємства області очікують, що **зростання потреби в позикових коштах** найближчим часом **послабиться** (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом не змінилися (графік 9). Основними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називають наявність інших джерел фінансування, занадто високі ставки за кредитами та невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання (вплив чинника посилюється порівняно з попереднім опитуванням) (графік 10).

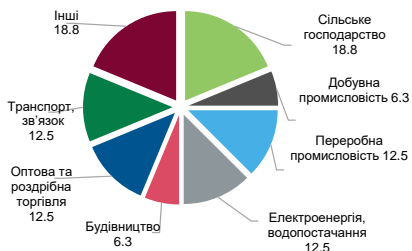
Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 93.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

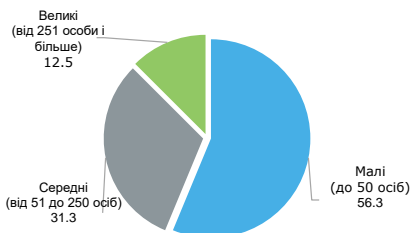
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств добрий:** баланс відповідей – 6.3% (у I кварталі 2022 року – 46.7%). У цілому по Україні фінансово-економічний стан підприємств поганий – «мінус» 28.8%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва** оцінюється як **нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 25.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 28.6%);
- **підприємства області повинні залучати додаткові виробничі потужності, щоб задовольнити неочікуване збільшення попиту:** баланс відповідей – «мінус» 7.1% (у I кварталі 2022 року – 0.0%).

Паспорт вибірки^{1,2}

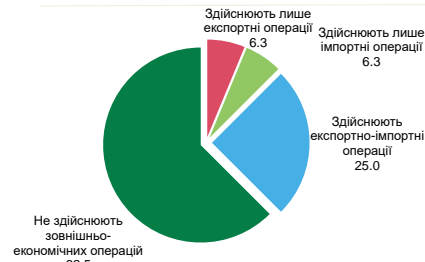
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

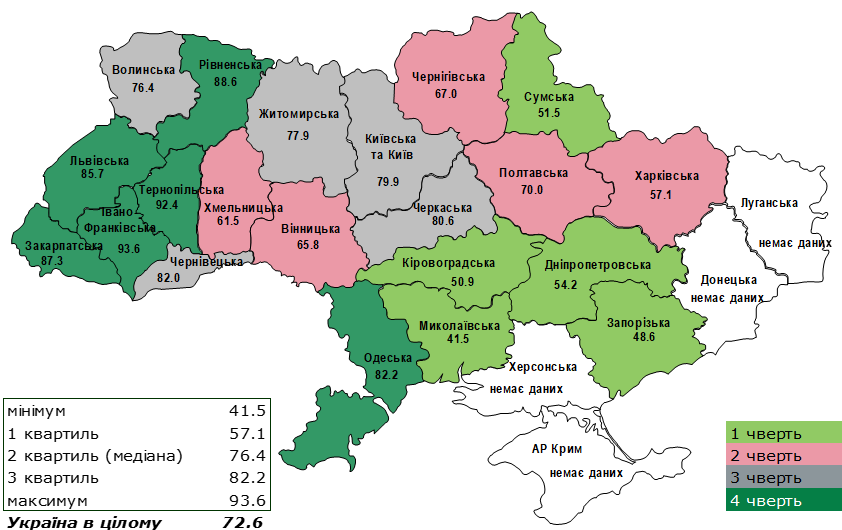

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 03–30 травня 2022 року;
- опитано всього 16 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

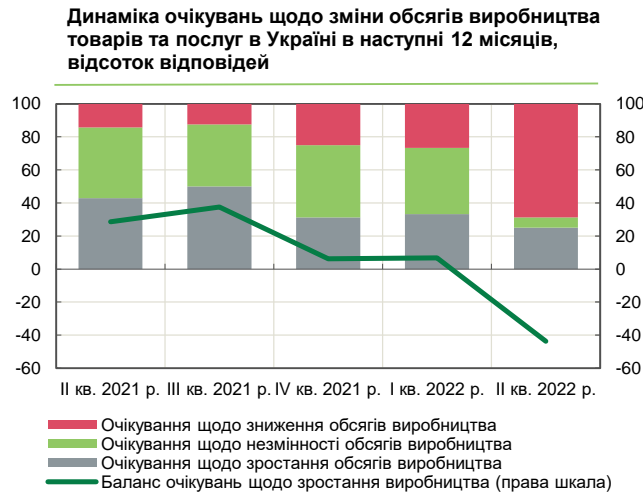
*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Івано-Франківської області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2021 р.	III кв. 2021 р.	IV кв. 2021 р.	I кв. 2022 р.	II кв. 2022 р.
фінансово-економічного стану	6.7	12.5	-12.5	-20.0	-13.3
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	-18.8	12.5	6.3	7.1	-6.3
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	14.3	0.0	6.7	20.0	0.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	26.7	6.3	6.7	26.7	-12.5
кількості працівників	-6.3	-6.3	20.0	6.7	0.0

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

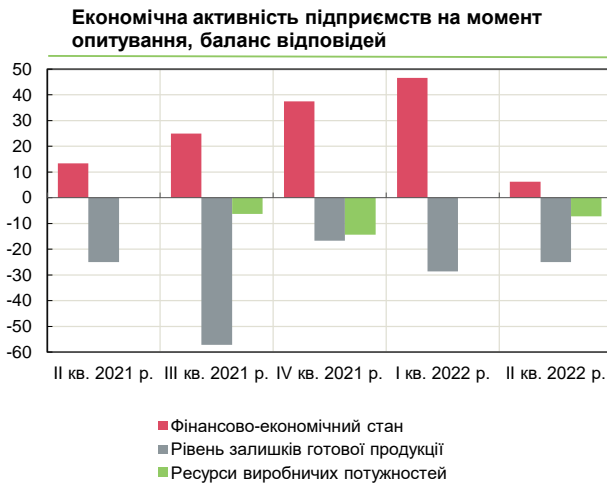
Графік 1

Графік 2

Графік 3

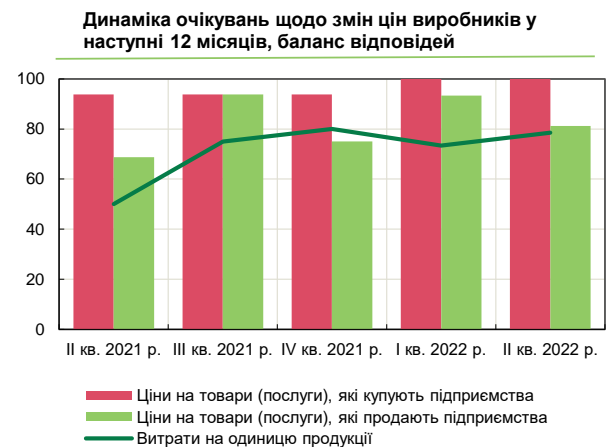
Графік 4

Графік 5

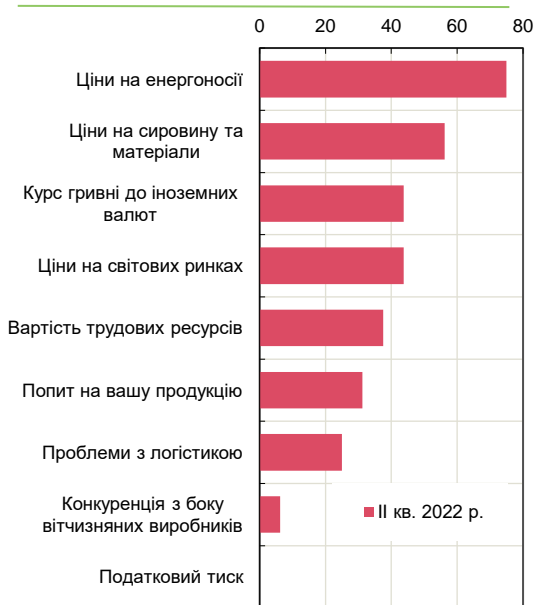

Графік 6

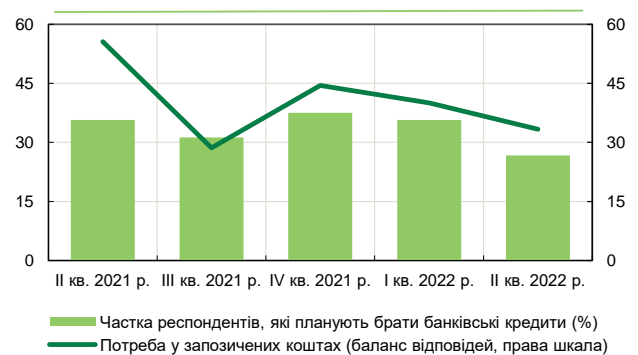
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

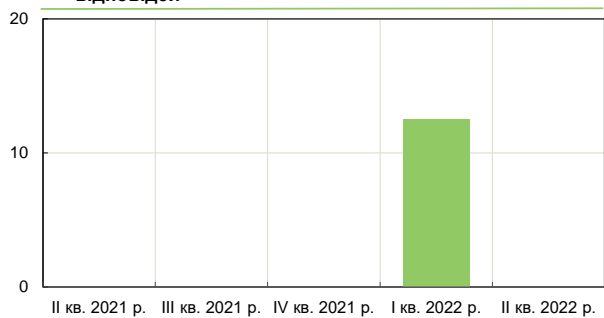
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

